Palvelut ja henkilöstö -lautakunta 27.10.2026 § 25

Palvelut ja henkilöstö -lautakunnan lausunto ehdotuksesta hyvinvointialueen investointisuunnitelmaksi vuosille 2028–2031

Miten vuosien 2028–2031 investointisuunnitelma tukevat palvelujen uudistamisen strategiassa 2026–2029 asetettujen

a. perustehtävien linjausten

Palvelut ja henkilöstö -lautakunta katsoo, että investointisuunnitelma tukee perustehtävien toteuttamista erityisesti palvelujen jatkuvuuden, toimintavarmuuden ja saatavuuden näkökulmasta. ICT-investoinneilla turvataan palvelutuotannon edellyttämä kriittinen infrastruktuuri sekä mahdollistetaan digitaalisten palvelujen kehittäminen niin asukkaille kuin henkilöstölle.

Lautakunta kiinnittää kuitenkin huomiota ikääntyvän väestön kasvavaan palvelutarpeeseen. Yhteisöllisen asumisen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen kapasiteetin lisäämiseen tulee varautua nykyistä vahvemmin, jotta palvelujen saatavuus voidaan turvata myös tulevina vuosina. Samalla tulee huolehtia palveluverkoston alueellisesta tasapainosta siten, että asumispalveluja on saatavilla kattavasti eri puolilla hyvinvointialuetta.

b. järjestämisen periaatteiden

Lautakunta arvioi, että investointisuunnitelma tukee järjestämisen periaatteita kehittämällä palvelujen digitalisaatiota, tietojärjestelmiä ja toimintavarmuutta. Investointien tulee edistää palvelujen yhteensovittamista sekä mahdollistaa sujuvat palveluketjut asiakkaan näkökulmasta.

Lautakunta korostaa, että tilaratkaisujen ja palveluverkkoon tehtävien investointien tulee tukea palvelujen saavutettavuutta ja alueellista yhdenvertaisuutta. Erityisesti ikääntyneiden asumispalveluissa tulee huomioida väestökehitys ja kuntakeskusten väliset erot palvelutarjonnassa.

c. muutoslupausten toteutumista

Lautakunta katsoo, että investointisuunnitelma tukee muutoslupausten toteutumista erityisesti digitalisaation, tiedolla johtamisen sekä uusien teknologisten ratkaisujen käyttöönoton kautta. ICT-investoinnit mahdollistavat digitaalisten palvelujen, tekoälyn, robotiikan sekä kotona asumista tukevien teknologioiden kehittämisen. Samanaikaisesti lautakunta kiinnittää kuitenkin

huomiota siihen, ettei kaikilla ole mahdollisuutta hyödyntää näitä ratkaisuja, sillä ne ovat maksullisia.

Lautakunta korostaa kuitenkin, että teknologiset ratkaisut eivät korvaa henkilökohtaista palvelua. Investointien vaikutuksia tulee arvioida palvelujen saavutettavuuden, asiakaskokemuksen, henkilöstön työolosuhteiden sekä yhdenvertaisuuden näkökulmasta. Erityisen tärkeää on, että investoinneilla tuetaan ikääntyneiden mahdollisuuksia asua kotona turvallisesti mahdollisimman pitkään sekä turvataan riittävä asumispalvelujen kapasiteetti silloin, kun kotona asuminen ei enää ole mahdollista.

Palvelut ja henkilöstölautakunta pitää tärkeänä, että investointisuunnitelmassa varaudutaan nykyistä vahvemmin yhteisöllisen asumisen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen tarpeen kasvuun. Palvelupaikkojen saatavuudessa on alueellisia eroja, minkä vuoksi investointien suunnittelussa tulee huomioida palvelujen kattavuus koko hyvinvointialueella.

Palvelut ja henkilöstö -lautakunnan muut kommentit vuosien 2028–2031 investointisuunnitelmasta

Palvelut ja henkilöstö -lautakunta korostaa, että investointisuunnitelman valmistelussa ja toimeenpanossa tulee tarkastella taloudellisten tavoitteiden lisäksi investointien vaikutuksia palvelujen saatavuuteen, henkilöstön toimintaedellytyksiin, asiakas- ja potilasturvallisuuteen sekä alueelliseen yhdenvertaisuuteen. Investointien tulee tukea hyvinvointialueen strategisia tavoitteita ja vahvistaa palvelujen laatua, vaikuttavuutta sekä kustannustehokkuutta pitkällä aikavälillä.

Lautakunta pitää tärkeänä, että investointien suunnittelussa huomioidaan väestönkasvu, palvelutarpeiden muutokset sekä eri alueiden erityispiirteet. Investointien tulee osaltaan turvata palvelujen saavutettavuus koko hyvinvointialueella ja ehkäistä alueellisten hyvinvointi- ja terveyserojen kasvua. Erityistä huomiota tulee kiinnittää lasten, nuorten, ikääntyneiden sekä paljon palveluja tarvitsevien asukkaiden palvelujen saavutettavuuteen.
Lautakunta korostaa, että tiloihin ja digitaalisiin ratkaisuihin tehtävien investointien tulee tukea henkilöstön työtä ja palveluprosessien sujuvuutta. Toimivat, terveelliset ja turvalliset työympäristöt vahvistavat henkilöstön työhyvinvointia, työssä pysymistä sekä hyvinvointialueen veto- ja pitovoimaa. Samalla digitaalisten investointien onnistumista tulee arvioida paitsi taloudellisten hyötyjen myös asiakaskokemuksen, saavutettavuuden, henkilöstön työn sujuvuuden ja turvallisuuden näkökulmasta.

Lautakunta pitää tärkeänä, että olemassa olevien toimitilojen ylläpidosta ja korjausvelan hallinnasta huolehditaan suunnitelmallisesti. Ennakoivilla korjauksilla voidaan ehkäistä palvelutuotannon häiriöitä, parantaa turvallisuutta sekä välttää myöhemmin syntyviä merkittävästi suurempia kustannuksia. Lautakunta korostaa myös, että investointien valmistelussa tulee tehdä riittävät vaikutusten arvioinnit. Arvioinnissa tulee tarkastella investointien vaikutuksia palvelujen laatuun, henkilöstön työoloihin, asiakas- ja potilasturvallisuuteen sekä palvelujen alueelliseen saatavuuteen. Investointien onnistumista tulee seurata systemaattisesti myös niiden käyttöönoton jälkeen.

Lautakunta toteaa, että taloudellisesti kestävin investointi on sellainen, joka samanaikaisesti parantaa palvelujen laatua, turvallisuutta, vaikuttavuutta ja henkilöstön mahdollisuuksia onnistua työssään. Hyvin suunnitellut investoinnit tukevat asukkaiden yhdenvertaisia palveluja ja vahvistavat hyvinvointialueen kykyä vastata tulevaisuuden palvelutarpeisiin.